

30.8.2018

Oikeusministeriö

Lausuntopyyntöne 25.6.2018, 16/41/2017

**TYÖRYHMÄN MIETINTÖ (OIKEUSMINISTERIÖN MIETINTÖJÄ JA LAUSUNTOJA 22/2018)
LAPSIDIREKTIIVIN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA**

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa edellä mainitusta mietinnöstä. Ministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi esitutkintalakia (805/2011), pakkokeinolakia (806/2011), oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettua lakia (689/1997), nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä annettua lakia (633/2010), tutkintavankeuslakia (768/2005), poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettua lakia (841/2006) sekä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annettua lakia (1286/2003). Ehdotetuilla muutoksilla pantaisiin täytäntöön direktiivi 2016/800 rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä.

Esitutkintalain säännöksiä esitutkintaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa epäillylle hänen oikeuksistaan täydennettäisiin alaikäisen epäillyn osalta. Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettuun lakiin lisättäisiin säännökset tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa alaikäiselle vastaajalle hänen oikeuksistaan. Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevia säännöksiä velvollisuudesta ilmoittaa luovutettavaksi pyydetylle hänen oikeuksistaan täydennettäisiin alaikäisen luovutettavaksi pyydetyin osalta. Nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä annetusta laista kumottaisiin säännös, jonka mukaan syyttäjän ei tarvitse tehdä seuraamus selvityspyyntöä, jos nuori rikoksesta epäilty on ulkomaan kansalainen ja hänen vakinainen asuntonsa on muualla kuin Suomessa. Tutkintavankeuslakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan tutkintavankeuden aikana 18 vuotta täyttänyt tutkintavanki voitaisiin pitää erillään muista aikuisista tutkintavangeista, jos se olisi perusteltua hänen olosuhteensa huomioon ottaen.

Mietinnössä todetaan (s. 17) yleisesti, että muutosehdotuksilla ei olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia eivätkä muutosehdotukset merkittävästi lisäisi viran-

omaistehtäviä. Tarkemmat perustelut tälle puuttuvat mietinnöstä. Samoin puuttuvat yksilöidyt arviot ilmoitusvelvollisuutta ja lääkärintarkastusta koskevien ehdotusten kustannusvaikutuksista. Kyse lienee pysyvistä menolisäyksistä. Mietinnössä todetaan lisäksi, että direktiivin 2016/800 edellyttämistä poliisin lisäkoulutuksista aiheutuu kustannuksia 250 000 euroa, mutta tietoja kustannusten ajoittumisesta ja siitä, onko kyseessä kertaluonteinen meno, ei sisälly mietintöön.

Valtiovarainministeriö pitää välttämättömänä, että ehdotetuista muutoksista aiheutuvat kustannusvaikutukset ja niiden perusteet yksilöidään kattavasti ehdotusten jatkovalmistelussa. Ehdotetuista muutoksista mahdollisesti aiheutuvat kustannukset tulee kattaa hallinnonalan kehyspäästösten ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa, mikä tulee mainita ehdotettuja muutoksia koskevassa hallituksen esityksessä.

Osastopäällikkö,
budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Lainsäädäntöneuvos

Jyri Inha

TIEDOKSI VM/BO/Majanen, Inha, Vallinheimo, Taskinen
VM/KAO, VKO, VO